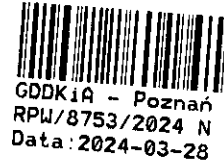

Konin, dnia 25. 03. 2024 r.

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W POZNANIU
DELEGATURA W KONINIE
AL. 1 MAJA 7
62-510 KONIN

Ko.WA.5146.657.2.2024

DECYZJA NR 14/2024/C

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 92 ust. 3–6, oraz art. 31 ust. 1 a–3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późniejszymi zmianami), a także na podstawie art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późniejszymi zmianami),

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

w związku z wnioskiem O/PO.I-2.520.4.1.2024.KB z dnia 04. 03. 2024 r., wpłynął w dniu 05. 03. 2024 r., nadesłanym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie Oddział w Poznaniu, w sprawie określenia zakresu i rodzaju niezbędnych rozpoznawczych badań archeologicznych, które mają być zrealizowane przed inwestycją polegającą na rozbudowie drogi krajowej nr 25 Konin-Kalisz-Ostrów Wielkopolski – odcinek A, na terenie Gminy Stare Miasto oraz Miasta i Gminy Rychwał, powiat koniński, województwo wielkopolskie,

ORZĘKA

o zakresie i rodzaju niezbędnych rozpoznawczych badań archeologicznych, które mają być zrealizowane przed inwestycją polegającą na rozbudowie drogi krajowej nr 25 Konin-Kalisz-Ostrów Wielkopolski – odcinek A, na terenie Gminy Stare Miasto oraz Miasta i Gminy Rychwał, powiat koniński, województwo wielkopolskie:

1. **rodzaj badań:** archeologiczne badania powierzchniowe o charakterze rozpoznawczym wraz z analizą danych LiDAR (Light Detection and Ranging);
2. **zakres badań:** w granicach inwestycji wskazanych na załączniku mapowym stanowiącym integralną część niniejszej decyzji – teren powiatu konińskiego, Gmina Stare Miasto oraz Miasto i Gmina Rychwał, na odcinku drogi krajowej nr 25 od km 0+000.00 do km ok. 23+500.00;
3. **wskazany zakres badań winien objąć następujące etapy:**
 - a) kwerenda archiwalna (przed przystąpieniem do badań terenowych) uwzględniająca w szczególności:
 - dane Archeologicznego Zdjęcia Polski,
 - dane dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz objętych ochroną na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - wyniki wcześniejszych badań archeologicznych prowadzonych w graniach inwestycji,
 - mapy historyczne i inne materiały kartograficzne,
 - charakterystykę geograficzno-przyrodniczą obszaru badań;
 - b) analiza danych LiDAR:
 - wykonana na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego z zasobu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii o rozdzielczości co najmniej 4 punkty na m² wraz z:
 - stworzonym na jej podstawie numerycznym modelem terenu,

- następującymi modelami pochodnymi: co najmniej 3 modele cieniowane z różnych kierunków (Hillshade i Multidirectional Hillshade), analiza składowych głównych PCA (Principal Component Analysis), mapa spadków (Slope Aspect), 2 modele różnicowe liczone w masce okrągłej o różnych promieniach (Simple Local Relief Model lub Local Relief Model), model różnicowy liczony w masce o kształcie pierścienia, indeks pozycji topograficznej (Topographic Position Index) lub Local Dominance, indeks widoczności nieba (Sky-View Factor),
 - wizualizacjami: kompozycji modeli cieniowanych (RGB z trzech kierunków lub z uwzględnieniem składowych głównych z różnych kierunków i wyboru trzech do utworzenia kompozycji); wizualizacji Sky-View Factor w odcieniach szarości; nałożenia mapy spadków na model cieniowany; wizualizacji modeli różnicowych w symetrycznych paletach barwnych;
 - obiekty wytypowane na podstawie analizy LiDAR zostaną zweryfikowane w terenie;
- c) prospekcja powierzchniowa terenu inwestycji:
- badania będą odbywały się w formie dwukrotnego przejścia terenu w różnych porach roku (wiosna, jesień) w systemie tyraliery, z odstępami pomiędzy uczestnikami badań powierzchniowych nieprzekraczającymi kilku metrów (trasa przejścia każdego z uczestników badań powinna być rejestrowana przy użyciu urządzeń GPS),
 - trakcie prospekcji należy dokumentować także wszelkie pozostałości związane z innymi zabytkami niż zabytki archeologiczne m.in. kapliczki, krzyże, pomniki, miejsca pamięci, zabytki techniki, założeń o charakterze gospodarczo-przemysłowym,
 - należy stosować wykrywacz metali w szczególności na obszarach, na których obserwacja jest utrudniona np. łąki;
- d) opracowanie wyników archeologicznych badań powierzchniowych:
- prowadzenie dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć,
 - wykonanie dokumentacji zgodnie z elementami dokumentacji badań archeologicznych określonymi w załączniku do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 81), składającej się z następujących elementów:
 - imię, nazwisko i adres osoby lub nazwa, siedziba i adres jednostki organizacyjnej, która sporządziła dokumentację,
 - charakterystyka geograficzno-przyrodnicza obszaru badań,
 - charakterystyka historyczno-osadnicza obszaru badań,
 - wyników kwerendy archiwalnej,
 - analizy danych LiDAR na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego i graficznych produktów opracowania,
 - analizy wyników badań wraz z wnioskami,
 - tabelarycznego wykazu stanowisk archeologicznych zawierającego:
 - ✓ nazwę miejscowości, gminy, powiatu, województwa,
 - ✓ numer obszaru AZP wraz z numer stanowiska w miejscowości i na obszarze,
 - ✓ numer działki wraz obrębem,
 - ✓ kilometraż,
 - ✓ klasyfikację kulturowo-chronologiczną,
 - ✓ dane o zabytkach ruchomych,
 - ✓ zasięg stanowiska wyrażony w arach i zaznaczony na mapie,
 - ✓ ocenę stopnia zagrożenia w związku z inwestycją,

- ✓ wskazania konserwatorskie w zakresie konieczności wykonania wyprzedzających badań wykopaliskowych lub innych,
 - kart zabytku archeologicznego tj. karta KEZAL w dwóch egzemplarzach,
 - kart ewidencyjnych innych zabytków niż zabytki archeologiczne,
 - inwentarza zabytków ruchomych i dokumentacji fotograficznej,
 - dokumentacji fotograficznej,
 - mapy w skali 1:25 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki archeologiczne oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS,
 - mapy w skali 1:10 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki archeologiczne oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS,
 - mapy w skali 1: 5000 z zaznaczanym przebiegiem inwestycji oraz lokalizacją wszystkich dokonanych odkryć w wersji papierowej i w środowisku GIS,
 - bibliografii.
4. wskazany zakres badań wynika z faktu, że obecny stan rozpoznania terenu w granicach inwestycji jest niewystarczający aby dokonać oceny wpływu realizacji inwestycji na dziedzictwo kulturowe.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 5 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzenie badań archeologicznych wymaga uzyskania stosownego pozwolenia konserwatora zabytków. Program badań jako załącznik do wniosku o wydanie wskazanego wyżej pozwolenia powinien bezwzględnie uwzględniać powyższe wskazania dotyczące zakresu badań.

UZASADNIENIE

W dniu 05.03.2024 r. do Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu wpłynął wniosek O/PO.I-2.520.4.1.2024.KB z dnia 04. 03. 2024 r., nadesłany przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie Oddział w Poznaniu, w sprawie określenia zakresu i rodzaju niezbędnych rozpoznawczych badań archeologicznych, które mają być zrealizowane przed inwestycją polegającą na rozbudowie drogi krajowej nr 25 Konin-Kalisz-Ostrów Wielkopolski – odcinek A, na terenie Gminy Stare Miasto oraz Miasta i Gminy Rychtal, powiat koniński, województwo wielkopolskie.

Jak wskazuje art. 3 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zabytek archeologiczny, to zgodnie z definicją art. 3 pkt 4 cytowanej Ustawy zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. Zgodnie z art. 6 Ustawy ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, m. in. zabytki nieruchome będące krajobrazami kulturowymi, układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi jak również zabytki archeologiczne będące, w szczególności: pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, kurhanami, relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej. W art. 4 pkt 2 i 3 cytowanej Ustawy zawarto, iż ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu: zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków; udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków.

Według regulacji art. 31 ust. 1 a Ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków, albo roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują

się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego – jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82 a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. W myśl art. 31 ust. 2 cytowanej Ustawy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.

W świetle przytoczonego stanu faktycznego i prawnego organ ochrony zabytków, na wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Poznaniu, o którym wyżej mowa, na podstawie art. 31 ust. 2 Ustawy o ochronie zabytków orzekł jak w sentencji, tj. orzekł o zakresie i rodzaju niezbędnych rozpoznawczych badań archeologicznych, które mają być zrealizowane przed inwestycją polegającą na rozbudowie drogi krajowej nr 25 Konin-Kalisz-Ostrów Wielkopolski – odcinek A, na terenie Gminy Stare Miasto oraz Miasta i Gminy Rychwał, powiat koniński, województwo wielkopolskie.

POUCZENIA

Pouczenie co do prawa odwołania

1. Od decyzji niniejszej służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia (art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).
2. Zgodnie z art. 127 a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Decyzja niniejsza nie zwalnia z konieczności uzyskania od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych (art. 36 ust. 1 pkt 5 powołanej wyżej Ustawy). Wniosek o pozwolenie na wykonywanie prac archeologicznych podczas inwestycji należy złożyć do Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu przed otrzymaniem pozwolenia na budowę.

Załączniki:

1. Stanowiący integralną część niniejszej decyzji załącznik - mapowy wskazujący obszar badań – teren powiatu konińskiego, Gmina Stare Miasto oraz Miasto i Gmina Rychwał, na odcinku drogi krajowej nr 25 od km 0+000.00 do km ok. 23+500.00

Z up. Wielkopolskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mjr Grzegorz Budnik
Kierownik Delegatury w Koninie

Otrzymują:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych w Warszawie Oddział w Poznaniu
2. aa NL

Sprawę prowadzi: st. spec. ds. archeologii Natalia Lipowczyk, tel. 632447126